

[Finansministeren]

direkte citat, at det første referat af mine udtalelser var direkte forkert.

Og så må jeg sige, at det er rigtigt, at vi alle sammen ved, hvad resultatet er af det, de fire partier er blevet enige om, nemlig en væsentlig forbedring af betalingsbalancesituationen i 1981, og det er det stik modsatte af det, hr. Gammelgaard forsøgte at sige for et øjeblik siden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Forhøjelse af afgiften). (Lovforslag nr. L 208).

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 17 stemte for, 152 imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 59 stemte for, 109 imod.

§§ 1-4
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3
vedtoges med 151 stemmer mod 17.

§ 5, således ændret, og § 6
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om tobaksafgifter. (Lovforslag nr. L 209).

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og §§ 2-4
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om beregning af merværdiafgift af parfumer, toiletmidler m. v. (Lovforslag nr. L 210).

§§ 1-3
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet.

(Lovforslag nr. L 211. Fremsat 6/5 80. Første behandling 9/5 80. Betænkning 23/5 80).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 9-12 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

9) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse olieprodukter.

(Lovforslag nr. L 212. Fremsat 6/5 80. Første behandling 9/5 80. Betænkning 23/5 80).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

10) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af benzin.

(Lovforslag nr. L 213. Fremsat 6/5 80. Første behandling 9/5 80. Betænkning 23/5 80).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

11) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af gas.

(Lovforslag nr. L 214. Fremsat 6/5 80. Første behandling 9/5 80. Betænkning 23/5 80).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

12) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af charterflyvning.

(Lovforslag nr. L 215. Fremsat 6/5 80. Første behandling 9/5 80. Betænkning 23/5 80).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Camre (S):

Vedrørende forslaget om elafgift er der af ministeren og et flertal stillet ændringsforslag om at forhøje grænsen for afgiftsfritagelse for vindkraftanlæg fra 50 kW til 75 kW. Der er endvidere stillet forslag om ny udformning af bestemmelserne om ikrafttræden, og heri er også indeholdt bestemmelserne om skæringsdatoen for opgørelsen af afgiften.

Jeg skal anbefale at stemme for disse ændringsforslag.

Af retsforbundet er der stillet ændringsforslag om, at man fritager forlystelser, teaterforestillinger og biografforestillinger m. v. for afgiften, som om de var egentlige erhvervsvirksomheder. Dette forslag kan vi fra socialdemokratisk side ikke støtte.

Venstre og konservative har stillet ændringsforslag om bemyndigelse til ministeren vedrørende tilbagebetaling af afgiften hurtigt til energitunge virksomheder. Her kan jeg henvise til de bemærkninger, jeg gjorde under de forrige forslag på dagsordenen. Det er efter vores opfattelse overflødigt, da ministeren klart har lovet at fremsætte lovforslag herom ved begyndelsen af næste samling.

Både fremskridtspartiet, venstre og konservative har i lidt forskellig udformning stillet ændringsforslag om at fritage Bornholm for denne afgift. Vi erkender klart, at Bornholm har en højere energipris end det øvrige Danmark, men det er efter vores opfattelse ikke skatteministerens opgave og derfor heller ikke denne lovs opgave at rette op på dette forhold.

Vedrørende lovforslaget om forhøjelse af olieafgiften er der ændringsforslag fra ministeren og flertallet vedrørende lovens ikrafttræden, som jeg skal anbefale at stemme for, og der er ændringsforslag fra venstre og konservative om reglerne for tilbagebetaling af afgiften. Her kan jeg igen henvise til løfterne i betænkningen fra ministerens side.

Vedrørende forslaget om benzinafgiftsforsøgelse er der ændringsforslag fra ministeren og flertallet om ikrafttræden og dermed valg af en hensigtsmæssig skæringsdato for opgørelserne. Jeg kan anbefale, at man stemmer herfor ligesom for den tilsvarende ikrafttrædelsesparagraf i forslaget om nedsættelse af gasafgiften.

Om forslaget vedrørende afgift af charterflyvning er der ændringsforslag fra ministeren og flertallet om, at denne lov først træder i kraft den 1. august i år. Jeg synes, det er et

[Camrø]

hensigtsmæssigt forslag, og jeg skal anbefale, at man stemmer herfor, men må afvise fremskridtspartiets ændringsforslag om, at loven først skal træde i kraft den 1. februar 1981, og om at udskyde visse aldersgrupper.

Det er jo en forhøjelse af en afgift, som har givet anledning til bl. a. rygter om flytning til udlandet af en stor dansk rejsevirk-somhed med det formål at spare afgiften. Jeg tror, man skal se i øjnene, at under en øko-nomisk kriseperiode vil udlandsrejser være noget af det, folk først og fremmest sparer på, og det er klart, at det er en af de ting, mange mennesker føler at kunne undvære. Derimod er det ikke rimeligt at tillægge speci-elt afgiften på charterflyvning en afgørende rolle for de problemer, som branchen har fået på grund af fald i salget. Det er som nævnt påstået, at en rejsevirk-somhed skulle flytte, men jeg tror, det vil skade den danske rejsevirk-somhed, at den laver den slags pro-formaflytninger til udlandet. Jeg tror i og for sig kun, det kan gavne andre danske rejse-virk-somheders konkurrencesituation. Men skulle det ske, at man foretog en flytning af virksomhedens afgang til et af vore nabo-lande, må vi naturligvis se på udformningen af denne afgift, så vi får en afgift, der op-kræves, uanset hvilket transportmiddel der benyttes ved afrejsen fra Danmark, således at der ikke er mulighed for en skatteomgåelse ad den vej.

Ellemann-Jensen (V):

Til de lovforslag, der vedrører elafgift, olieafgift og benzinafgift, har venstre sam- men med konservative, fremskridtspartiet og retsforbundet stillet forskellige ændringsfor- slag, der skal give ministeren det fornødne lovgrundlag for at sørge for en hurtigere til- bagebetaling af afgiften til de virksomheder, der har det store energiforbrug, og det min- der jo meget om det forslag, vi fik stemt ned under behandlingen af forslaget om en for- højelse af moms. Og det er jo i og for sig fantastisk, at ministeren – og dermed altså forligspartierne – afviser disse ændringsfor- slag, for de siger jo ikke, at ministeren skal gøre noget bestemt. De giver ministeren handlefrihed til at gøre det, som han siger han gerne vil gøre. Han pålægges ingenting, han får bare udvidet sin handlefrihed, men det afviser ministeren. Det kunne nu være

rart at få en fornuftig forklaring på, hvorfor i alverden ministeren ikke vil have et lov- grundlag, der gør det muligt for ham at gå ind i den pågældende lovgivning for at lave det, han siger han så gerne vil, men vil binde sig selv til at vente til næste folketingssam- ling med at få strikket et lovforslag sammen.

Vi fik ikke nogen fornuftig forklaring på det under behandlingen af momsloven. Hvis vi heller ikke får en fornuftig forklaring på det her, er det svært at se andet, end at det skyldes ond vilje hos ministeren, at det skyl- des, at ministeren ikke har til hensigt for al- vor at leve op til de smukke tilkendegivelser, der står i betækningsbidragene fra forligs- partierne, om, at man vil gøre noget for dem med de store energiudgifter.

Til forslaget om elafgift har vi stillet et ændringsforslag om, at den forhøjelse af elafgiften, der lægges op til, ikke skal gælde for Bornholm. Nu skal det straks siges, at i venstre mener vi ikke, det vil være nogen god idé at bruge en afgift som denne til at udjævne energipriserne rundt omkring i lan- det. Når vi alligevel foreslår dette, skyldes det den vældige forskel, der er mellem elpri- sen på Bornholm og elprisen i resten af lan- det, og selv om bornholmerne påstår at bo på øen med de fleste solskinstimer her i lan- det, er der nu et gevaldigt spring i elprisen. Der er en dobbelt så stor fremstillingspris for elektricitet på Bornholm som i resten af lan- det i gennemsnit, og det vil sige, at alene i den moms, man betaler mere på Bornholm for elektriciteten, ligger der et beløb, der så nogenlunde svarer til den stigning, man vil gennemføre i elafgiften her. Derfor har vi fundet det rimeligt at fritage bornholmerne for den forøgelse af afgiften, ministeren fore- slår, indtil der er skabt en noget større sam- menhæng mellem elpriserne på Bornholm og elpriserne i resten af landet.

Så kommer vi til forslaget om forhøjelse af charterafgifter. Her har fremskridtspartiet foreslået, at man venter med at lade denne forhøjelse træde i kraft til februar næste år, og det forslag kan vi gå ind for, fordi vi fin- der det rimeligt. Når man tager i betragtning, at det her drejer sig om et område, hvor man disponerer i ret god tid, finder vi det rimeligt at give branchen og forbrugerne mulighed for at tilpasse sig den nye afgift, og vi finder det også rimeligt, at man får mulighed for endnu en gang at overveje, om det nu også

[Ellemann-Jensen]

er den rigtige afgiftsform, man har valgt ved præcis at lægge en afgift på charterflyvning, sådan som det er sket her. Vi kan derimod ikke gå ind for fremskridtspartiets forslag om at lade visse aldersgrupper af passagerer blive fritaget for afgiften.

Så er finansministeren her i salen stadig væk, og det giver anledning til et spørgsmål, som vedrører hele dette lovkompleks, og som har forbindelse til noget, finansministeren sagde under behandlingen af momsloven lige før. Ministeren sagde nemlig, at alle disse afgiftsforhøjelser og den sammenhæng, de optræder i, betyder, at vi i 1981 får en væsentlig forbedring af betalingsbalancen. Jeg vil spørge ministeren: hvor stor er den forbedring af betalingsbalancen, som ministeren forudser i 1981? Og mener ministeren stadig væk, når han har gravet det tal frem, at det er rimeligt at tale om en væsentlig forbedring?

Hagen Hagensen (KF):

Det er tidligere givet til kende, at det konservative folkeparti ved tredje behandling vil stemme imod lovforslagene nr. L 201 til og med nr. L 215, men vi har sammen med venstre stillet nogle ændringsforslag, som jeg også meget kort skal gøre nogle bemærkninger til.

Vi finder, det må være naturligt, at man søger at gennemføre en ordening, hvorefter de, der skal have betalt deres afgift tilbage, kan få det hurtigt og prompte, fremfor at de skal vente på, at der først skal laves en lovgivning herom. Når forholdet er det, at man fra statens side har så travlt med at få afgifterne pålagt, må man også sørge for, at de betales tilbage. Det er et likviditetsspørgsmål, der kan være ganske afgørende for de enkelte virksomheder. Overensstemmende med det har vi sammen med venstre stillet forslag om, at ministeren bemyndiges til at sørge for, at der sker tilbagebetaling af afgiften hurtigt for virksomheder med stort energiforbrug, og vi er også gået ind for, at der bliver en særlig ordening for så vidt angår væksthushusholdninger, der bliver særlig trængt i kraft af, at de har haft en længere kredittid på moms. Det kan gøre likviditetsbyrden endnu større, for man har jo indrettet sig på forholdene, sådan som de har været.

Jeg skal derefter kort sige, at vi ikke kan gå ind for det af retsforbundet til lovforslag nr. L 211 stillede ændringsforslag for så vidt angår biografteatre, mens vi kan gå ind for det af ministeren stillede og af et flertal tiltrådte forslag om at ændre vindkraftenergistyrken til at være 75 kW, uden at der skal betales afgift.

Og så går vi ind for – hvad venstre jo ved sin ordfører har gjort rede for – at fritage den el, der produceres af elselskabet Østkraft – dvs. det, der leveres på Bornholm – for forhøjelsen.

Jeg skal ikke føje mange ord til det, hr. Ellemann-Jensen sagde, men blot understrege, at det er ikke ud fra et ønske om at stille landsdelene uens, at vi har stillet vort ændringsforslag, men det er et spørgsmål, om man ikke her netop er kommet så højt op med produktionspris, at forholdene er af en sådan karakter på Bornholm, at den el, der leveres fra Østkraft, må blive fritaget for denne forhøjelse af afgiften, indtil man via ændrede forhold får en udjævning af priserne på det, der produceres af Østkraft, og det, der produceres andetsteds.

Generelt skal jeg sige, at vi vedrørende de ændringsforslag, der er stillet om, hvornår lovene skal træde i kraft, vil stemme imod dem i princippet, fordi vi ikke ønsker lovene gennemført, men at vi derimod vil gå ind for de ændringsforslag, der er stillet om at henføre den 30. juni 1980 til en ny afgiftsperiode, når og hvis lovene kommer igennem.

Til lovforslag nr. L 214 er der stillet ændringsforslag, og da vi går ind for, at gasafgiften skal nedsættes, vil vi naturligvis også stemme for ændringsforslagene.

Og så skal jeg om charterflyvningen blot sige, at vi kan gå ind for det af fremskridtspartiet stillede forslag om at udskyde ikrafttrædelse til den 1. februar 1981 af grunde, som der er redegjort for af venstres ordfører, og som vi slutter os til. Derimod vil vi stemme imod de to øvrige ændringsforslag stillet af henholdsvis skatte- og afgiftsministeren og fremskridtspartiet. Forholdet er jo det, at man har haft flere forslag om, hvornår loven skulle træde i kraft, også fra ministerens side, og det, der inden for forligspartierne er opnået, er jo meget lidt, idet man vil lade den træde i kraft den 1. august. Det må jeg anse for at være et dårligt valgt tidspunkt. Den 1.

[Hagen Hagensen]

juli var vel det ondeste, man kunne finde, men man har prøvet på at leve op til sin ondskab i retning af, hvordan branchen og de, der skal ud at rejse, skal behandles, og det kan vi ikke være med til.

Nogle generelle bemærkninger om lovene vil jeg godt have lov at gøre. Der er ikke spor tvivl om, at de direkte skatter skal til at stige nu, og afgifterne skal stige både generelt og nu punktafgifterne, og vi bliver også i den kommende tid afkrævet stillingtagen til ændrede socialordninger, der vil betyde en yderligere belastning for en række familier.

Er det nu noget, der er godt? Der er ikke for mig tvivl om, at det er det ikke, men jeg vil tillade mig at komme med et citat fra Ekstra Bladet fra i går, den 26. maj:

»- Jeg er også betænkelig over for de finanspolitiske stramninger. Hensigten er jo at få formindsket vores betalingsbalanceunderskud, men jeg tror ikke, man får held med det.

- For at noget skal lykkes, skal befolkningen være med, ellers sker der blot det, at folk reagerer imod det. F. eks. lader man momsen og de personlige skatter stige, og det vil folk ude på arbejdspladserne ikke finde sig i. Når lønmodtagerne mærker, at deres økonomi forringes, ja, så reagerer de, som de har gjort hele historien igennem. De siger, det her vil vi ikke finde os i, og så henvender man sig dér, hvor det er naturligt, nemlig til arbejds-giverne, hvor de sælger deres arbejdskraft.

- Det giver et lønpres på virksomhederne, og så må man igen i gang med finanspolitiske stramninger for at opsuge den forøgede pengestrøm, der kommer ud. Og denne onde cirkel fortsætter og får indflydelse på betalingsbalancen, fordi lønomkostningerne gør, at vi konkurrerer dårligere med udlandet. Det er en katastrofal udvikling.«

Og så skylder jeg naturligvis at sige, at det ikke er mig, der kan udtale mig så klogt, som det er gjort her. Det er tidligere forbundsformand og medlem af dette ting hr. Paulus Andersen, der har sagt disse ting om de love, vi nu drøfter her. Jeg synes, det er væsentligt, at det kommer med, fordi jeg må anse hans bedømmelse for at være værdifuld; det bør regeringen også tænke på, når den virkelig skal tage stilling til, hvad det er, der sker her.

Der kunne være grund til at sige mangt og meget mere. Jeg skal undlade det - vi skal igennem meget i dag - og kun sige, at man

med de punktafgifter, der her er tale om, rammer i flæng og gør det på en sådan måde, at det kommer til at gøre særdeles ondt på en række, der ingen valgmuligheder har. Det gælder ikke mindst dem, der har elopvarmning. At vi så går imod disse forslag og gør det sammen med partier, der ligger til venstre i salen, betyder blot, at vi anskuer forholdene ud fra hver vore synspunkter, og jeg kan i denne forbindelse ikke lade være med at henvise til, at SF i sin udtalelse i betænkningen til L 211 fuldt ud kan bifalde et energipolitisk sigte med forslaget, nemlig at nedsætte elforbruget, men mener, at dette opnås ved forbud mod elvarme undtagen som akkumulerende elvarme i forbindelse med vedvarende energianlæg over en vis størrelse, samt ved også at pålægge erhvervslivet elafgift, dog gerne med begrænsninger i særlige tilfælde. Det er i hvert fald en linje, som vi ikke kan følge, og vi mener, at der hermed er lagt op til noget, der også kan blive helt forkert til sin tid, om det skulle lykkes at få sådanne synspunkter igennem. Det, man gør her, er gålt nok, men det kan altså blive endnu værre. Vi vil stemme imod denne lovgivning.

Ove Jensen (FP):

Ved første behandling af forslagene om energiafgifterne gjorde jeg opmærksom på det helt urimelige problem, som forslaget om elektricitetsafgiften ville skabe for de bornholmske elforbrugere.

Bornholm har jo i forvejen en unormalt høj elpris i forhold til det øvrige land, og denne forskel vil blive forværret ganske væsentligt, hvis dette forslag vedtages uændret sammen med momsforhøjelsen.

Repræsentanter for Bornholms amtsskommune har under behandlingen af lovforslaget påvist, at den almindelige bornholmske elforbruger allerede i dag betaler en afgift af samme størrelsesorden, som den almindelige forbruger med en landsgennemsnitspris vil komme til at betale efter afgiftsforhøjelsen. Det er jo et helt urimeligt forhold, og derfor har fremskridtspartiet stillet ændringsforslag om, at afgiftsforhøjelsen ikke gælder for forbrugerne i Bornholms amt.

Efter at jeg under førstebehandlingen havde rejst spørgsmålet om den unormalt høje elpris på Bornholm, reagerede det ene af de

[Ove Jensen]

to bornholmske folketingsmedlemmer, nemlig hr. Niels Anker Kofoed, positivt, og venstre og konservative har nu også stillet ændringsforslag med det samme sigte som fremskridtspartiets.

Men vi har indtil dato kun hørt hr. Niels Anker Kofoed reagere i denne sag. Hvad er det andet folketingsmedlem fra Bornholms amt, hr. Svend Andersens standpunkt i denne for de bornholmske elforbrugere så alvorlige sag?

Jeg skal opfordre hr. Svend Andersen til her fra folketingets talerstol at gøre rede for, hvordan han vil stemme for ændringsforslaget, der fritager de bornholmske forbrugere for den forhøjede afgift, for hr. Svend Andersens stemmeafgivning er jo ikke ligegyldig. For det første er han valgt ind i folketinget af de bornholmske elforbrugere, der nu med rette protesterer så kraftigt mod den foreslåede afgiftsforhøjelse. For det andet er hr. Svend Andersen, så vidt det er oplyst, også medlem af bestyrelsen for det bornholmske elselskab Østkraft. Og for det tredje, og det er nok det mest væsentlige, er hr. Svend Andersens stemme afgørende for, om de bornholmske elforbrugere fremover ikke skal betale mere i moms og afgifter end forbrugerne i det øvrige land. Derfor bliver det ganske interessant at høre hr. Svend Andersens stilling til det omtalte ændringsforslag.

Vedrørende forslag nr. L 215, charterafgiften, har fremskridtspartiet stillet 2 ændringsforslag, som jeg skal anbefale tingets medlemmer at stemme ja til. Det første ændringsforslag fritager børn og folkepensionister for den forhøjede charterafgift. Provenutabet vil være ubetydeligt, og ændringsforslaget medfører, at også familier med børn og ældre medborgere kan få råd til at holde deres ferie under sunderne himmelstrøg.

Det andet ændringsforslag fra fremskridtspartiet går ud på at udsætte ikrafttrædelsesdatoen til den 1. februar 1981. Ministerens ikrafttrædelsesdato pr. 1. august vil fremskynde de afskedigelser, som helt automatisk vil blive en følge af den forhøjede charterafgift. Fremskridtspartiets ændringsforslag vil give de pågældende en længere frist til at finde andet arbejde, og jeg skal anbefale at stemme ja til de to ændringsforslag.

Kalnæs (SF):

Når det drejer sig om lovforslaget om forhøjelse af elafgiften, nr. L 211, vil SF stemme imod de ændringsforslag, der er stillet, undtagen tre, som jeg skal komme lidt nærmere ind på. Det første er ændringsforslag nr. 1 fra retsforbundet, der taler om at ligestille biografer og teatre med resten af erhvervslivet, således at der heller ikke dér skal betales elafgift, og det kan vi godt støtte.

Det andet ændringsforslag, som vi kan støtte, er ændringsforslag nr. 7, der drejer sig om elektricitetsprisen på Bornholm. Det ligger sådan, som det også tidligere er sagt, at elektricitetsprisen dér er dobbelt så høj som i resten af landet, og under de forhold synes vi det er rimeligt, at man ikke lægger nogen ekstra elektricitetsafgift på det område, som forsynes fra Østkraft på Bornholm.

Endelig er der ændringsforslag nr. 3, som drejer sig om elektricitet produceret ved vindmøller. Her ville vi fra socialistisk folkeparti gerne have stillet et ændringsforslag om at hæve grænsen for afgift på vindmølleelektricitet fra de 50 kW til 250 kW. Vi lod dog være med at stille dette ændringsforslag her ved anden behandling, fordi vi havde indtryk af, at der kunne blive tale om forhandlinger om at hæve grænsen mellem anden og tredje behandling, og man kunne så i samråd med både energiminister og skatteminister have fundet den rette grænseværdi, regnede vi med.

Nu er der så sket det, at der ligger et forslag fra forligspartierne om at hæve grænsen til 75 kW, således at kun møller, der er større end det, skal belastes med afgift på den producerede elektricitet. Vi mener, at den grænse ligger alt for lavt, og vi mener ikke, at man ud fra nogen energipolitiske eller skattepolitiske overvejelser kan komme frem til den grænse. Ændringsforslaget løser de helt akutte problemer, der er for nogle serieproducerede møller, og det er vi selvfølgelig glade for, men da det er sådan, at jo større møller er, jo bedre er deres økonomi generelt – det gælder i hvert fald op til en grænse, der ligger ret højt – kommer vi altså nu i en situation, hvor man meget vel kan få skattetænkning ind, når man skal til at konstruere vindmøller. Det vil sige, at hvis en vindmøllefabrikant havde tænkt sig at producere en vindmølle på 80–90 kW, så vil han nok nu overveje, om det måske er bedre at producere

[Kalnæs]

re en på 74 kW i stedet for, sådan at den bliver fritaget for elektricitetsafgift.

Man kan så sige: hvad betyder det? Ja, det betyder faktisk en hel del, for Danmark har en helt speciel situation, når det drejer sig om seriefremstillede vindmøller. Danmark har en slags verdensmonopol, når det drejer sig om vindmøller i størrelsen fra 10 kW og op til 55 kW; de fremstilles nemlig i serier i Danmark og ingen andre steder i verden. Fra 55 kW op til 200 kW fremstilles der slet ikke standardmøller.

Det var naturligt for dansk industri at opfylde dette tomrum med den erfaring, man har fra de lidt mindre møller. Derfor burde grænsen selvfølgelig have været 250 kW, som det også er foreslået af Foreningen af danske Vindkraftværker, således at den danske vindmølleproduktion ikke fremover bliver indrettet efter danske afgiftsregler, men i stedet for efter det, der er mest hensigtsmæssigt set fra et økonomisk og energimæssigt synspunkt.

Vi overvejede at bede om ekstra udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling og har også skrevet det i betænkningen, men da der nu er indgået en aftale mellem forligspartierne om en grænse på 75 kW, så mener vi, det er formålsløst at bede om en sådan ekstra udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling, for vi ved jo, at når der er indgået et forlig og en aftale mellem forligsparter, så kan man ikke flytte dem.

Vi vil i stedet for tage spørgsmålet op i næste folketingssamling, og vi mener, at hvis vi dér kan få en diskussion i gang med både energiministeren og skatteministeren om denne grænse, så skulle der være en chance for, at man kan få ændret den. Jeg vil da gerne spørge skatteministeren, om han vil gå ind i overvejelser om at hæve grænsen, hvis det viser sig, at der kan fremføres energipolitiske argumenter, der taler for det, og der ikke er skattepolitiske hensyn, der taler væsentligt imod det, om vi kan tage det spørgsmål op til efteråret igen.

Om lovforslag nr. L 212 om olieafgift skal jeg kun sige, at vi i SF stemmer imod forslaget, og vi stemmer imod de ændringsforslag, der er stillet, og det gælder også lovforslaget om forhøjelse af benzinafgiften. Lovforslaget om nedsættelse af gasafgiften stemmer vi for, og lovforslaget om forhøjelse af charterafgiften stemmer vi imod. Men der er to æn-

dringsforslag, vi godt vil støtte, og de er stillet af fremskridtspartiet og retsforbundet. Det ene går ud på, at børn og pensionister bliver fritaget for charterafgiften, og det vil vi godt støtte. Ligeledes ser vi gerne, at charterafgiften først træder i kraft noget senere end foreslået af regeringen.

Svend Andersen (S):

Ganske uafhængigt af opfordringen fra hr. Ove Jensen skal jeg gøre et par bemærkninger til de to ændringsforslag, der er stillet til lovforslag nr. L 211, og som går ud på, at Bornholm skal fritages for forhøjelsen af elafgiften.

Af fremskridtspartiets bemærkninger til deres ændringsforslag fremgår det, at anlæggelsen af et søkabel til Bornholm er blevet urimeligt forsinket. Jeg må som medlem af Østkrafts bestyrelse tilbagevise denne påstand. Projektet er ikke én dag forsinket, og der vil som planlagt kunne være el til forbrugerne igennem søkablet fra den 1. september i år.

Under drøftelserne i den lokale presse – det er blevet gentaget her af hr. Ove Jensen – er det blevet fremhævet, at min stilling til de to ændringsforslag skulle være afgørende for, om forslagene kunne vedtages. Derved søger man at give det indtryk – det blev igen understreget af hr. Ove Jensen – at fejlen, såfremt disse forslag ikke blev vedtaget, skulle være min. Selv med min stemme vil de stillede ændringsforslag ikke kunne vedtages. Jeg skal understrege, at det vil være imod min indstilling at stemme imod en økonomisk politik, som jeg er enig i, blot for at demonstrere uden at opnå et resultat. Demonstrationer kan som bekendt foregå uden for dette hus; herinde drejer det sig om at lave et rimeligt stykke arbejde.

Det betyder ikke, at jeg ikke kan være enig i, at der må gøres noget for at lette på de for høje elpriser, der er på Bornholm. Men det er min principielle opfattelse, at afgiftsfritagelse ikke er den rigtige løsning af problemet med de høje elpriser på Bornholm.

Hr. Hagen Hagensen gav den oplysning, at venstres og de konservatives forslag drejede sig om at fritage produktionen på Bornholm for afgift. Nu er det sådan, at halvdele af den produktion, der laves på Østkraft,

[Svend Andersen]

afsættes til erhvervslivet, der som bekendt i forvejen er fritaget for moms og andre afgifter. Derfor sker der ingen lettelse her. Skal der lattes, må det være på produktionsprisen, som i forvejen er alt for høj. Det er min opfattelse, at såfremt der fra statens side skal ydes et bidrag til dette formål, så bør det gives over priserne ved lettelse af selskabets økonomi.

Jeg skal derfor rette et spørgsmål til regeringen: i 1971 fik Østkraft ved regeringens bistand et lån på 15 mill. kr., der var ledsaget af et rentetilskud, og det var afdragsfrit i 10 år. Fra 1981 skal lånet tilbagebetales med 1,5 mill. kr. pr. år, og der er en rentebyrde på ca. 1,1 mill. kr., altså i alt ca. 2,6 mill. kr. pr. år. Mit spørgsmål er, om regeringen vil se på muligheden af, at dette lån eftergives, eventuelt at lånet gøres rente- og afdragsfrit i en årrække. En sådan ordning vil betyde, at der vil ske en lettelse for alle forbrugere, også for erhvervslivet. Det vil efter min opfattelse være den rigtige måde fra statens side at give et bidrag på.

Arne Melchior (CD):

CDs stilling til charterafgiften er kendt og har været gentaget så ofte, at jeg ikke skal trætte tinget med at redegøre for den igen. Men de faldne bemærkninger fra en række ordførere giver mig anledning til to bemærkninger.

Den ene skal være til hr. Ove Jensen fra fremskridtspartiet, som foreholdt det ene af de to bornholmske folketingsmedlemmer, at han er valgt af de bornholmske elforbrugere, og hr. Ove Jensen ville dermed klart sige, at dette medlem såvel som sikkert andre bør være forpligtet af, hvor de er valgt, og skal tage lokalpolitisk stilling til de lovforslag, der kommer frem her. Jeg skal gøre pinen kort og kun sige, at jeg ikke tror, hr. Ove Jensen kan underkaste sig en sådan binding for sit eget vedkommende, men det er da muligt, at han gør det.

Jeg for mit vedkommende kan helt tilslutte mig det svar, hr. Svend Andersen herfra har givet, nemlig, således som jeg forstod det, at folketingsmedlemmer er bundet til at føre den generelle landspolitik, og at de i virkeligheden – det er min viderefortolkning – svigter deres opgave, hvis de stemmer anderledes i enkeltsager, fordi de måtte frygte, hvordan

deres vælgere i deres kreds måtte opfatte det. Jeg er sikker på, at hr. Svend Andersen ligesom jeg samler på mennesker – og de er gud ske lov i stort flertal her i landet – der er intelligente nok til at vide, at lokale interesser føres frem af kommuner og amter, hvorimod folketinget skal anlægge helhedsbetragtninger.

Min anden bemærkning går til hr. Ellemann-Jensen og delvis til hr. Hagen Hagensen. Det forbløffede mig at høre, at hr. Ellemann-Jensen ville stemme for det ændringsforslag, der går ud på, at charterafgiftens ikrafttræden skal udsættes til, jeg tror det var 1. februar næste år. Igen må jeg genopfriske hukommelsen, og jeg siger én gang til: lad os ikke slå hinanden i hovedet med citater, vore gerninger må da tælle. Venstre var med til at indføre charterafgiften som en ny afgift i efteråret 1977. Lovforslaget blev vedtaget den 6. september 1977, og det trådte i kraft den 1. oktober 1977, altså 3 ugers varsel. Da venstre så kom i regering, foreslog man den 21. juni 1979 en forhøjelse af denne charterafgift på 75 kr. Dette lovforslag blev vedtaget 8 dage senere, den 29. juni 1979, og trådte i kraft 2 dage senere, den 1. juli 1979. Det var det varsel, der blev givet, og hr. Ellemann-Jensen talte her om, at det var nødvendigt med et langt varsel til folk, fordi man vedrørende den slags ting disponerer på lang sigt. I år er situationen den, at borgerne her i landet får over 2 måneders varsel til at træffe langsigtede dispositioner, inden en stigning på ikke 75 kr., men 55 kr. træder i kraft.

Hr. Hagen Hagensen talte om, hvor ond man havde været, da man kun ville give én måned, men nu var man altså en lille smule mindre ond, ved at man giver 2 måneder. Bliver de to partier og de herrer da ikke på et eller andet tidspunkt trætte af at trampe i tingene, således at det kun kan se ud for os andre, som om man spytter i det krus, man selv har drukket af? Og hvis man synes, det er for nostalgisk en betragtning – jeg skal ikke diske op med, hvad der skete i 1977 og hvad der skete i 1979, det er jo historie, men det er dog den nyere historie – så prøv at tænke på, hvad der vil ske, hvis hr. Poul Schlüters i forrige uge erklærede ønske om en SVK-regering, og den haster, sagde hr. Poul Schlüter, går i opfyldelse. Så vil man på ny med garanti stå i den situation, at man på punkt efter punkt skal forsvare ting, man nu

[Arne Melchior]

her står og angriber. Det er i orden, det er en del af det demokratiske spil, at der er et spil og et modspil, at der er forslag og modforslag. Men at tale om det onde, som andre gør, når de giver 2 måneders varsel, når man selv indfører nøjagtig tilsvarende ting med få dages varsel eller få ugers varsel, er at overspille, og derfor gætter jeg på, at det er de herrer, der bliver trætte først.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Jeg har det så godt, for jeg har slet ikke overspillet nogen rolle. Jeg har bare sagt, hvad jeg hjertens mente om dette forslag, hvor man forhøjer afgiften midt i den sæson, der er tale om, hvor det betyder noget ikke blot for dem, der skal rejse, men også for dem, der måske skal holde tingene i orden o. lign. Det, der har gjort størst indtryk på mig, er ikke så meget de mennesker, der skulle ud at rejse, skønt det gør naturligvis også ondt, at de skal af med penge, det er de henvendelser, der har været fra de folk, der har beskæftigelse derude, og som måske på grund af denne afgift kan forvente at miste deres beskæftigelse. Det er folk, der er uddannet til deres job. Dansk Metal, afdeling 16, har redegjort kyndigt for, hvad der kunne ske. Og der er mødt en anden deputation med medlem af dette ting hr. Hans Jørgen Jensen i spidsen, der har redegjort for, hvad der kunne ske for de folk, der er beskæftiget. Netop det, at det kommer til at virke midt i en sæson, kalder jeg for en ond gerning, hvor man lige så godt kunne vente med at lade det træde i kraft til senere, når denne sæson er overstået.

Men det, hr. Arne Melchior var heroppe for, var vel at vaske sig selv en lille smule ren i forhold til det, han udtalte i TV forleden dag, for det var jo ikke den samme understregning af, hvornår charterafgiften skulle træde i kraft. Nej, det var da for at forsøge at lægge alt muligt imellem sig og denne afgift. Men nu kommer man her og fortæller, at man har vundet noget ved at få den udskudt en måned længere end det, der var tale om først, nemlig til 1. august 1980. Inderst inde ved hr. Arne Melchior godt, at det ikke var det, hans parti gerne ville. Han ville gerne have udskudt den yderligere. Og så kunne

man måske have talt om et rimeligt varsel. Det blev der bare ikke tale om.

Jeg synes ikke, vi skal fortabe os særlig meget i disse ting, men vi, der står uden for forliget, må vel også have lov til at redegøre for årsagerne til, at vi mener, at dette er forkert, lige så vel som de, der står indenfor, naturligvis skal redegøre for, hvad de mener, og så håber vi på, at de redegør for det på samme måde herinde, som når de taler ud ad vinduet.

Flygaard (DR):

På retsforbundets vegne skal jeg knytte nogle bemærkninger til lovforslag nr. L 211-215 i relation til de stillede ændringsforslag.

Jeg vil starte med lovforslag nr. L 211 om ændring af lov om afgift af elektricitet. Vi har stillet ændringsforslag nr. 1, og vi har gjort det ud fra en lighedsbetragtning. Vi er medforslagsstillere til ændringsforslag nr. 2. Vi har tiltrådt det af ministeren for skatter og afgifter under nr. 3 stillede ændringsforslag. Man kunne måske godt have ønsket sig et større tal, men en forhøjelse fra 50 kW til 75 kW må vi anse for at være et fremskridt. Når vi går imod ændringsforslag nr. 4, hænger det klart sammen med, at vi er medforslagsstillere til ændringsforslag nr. 7, og så må nr. 4 for så vidt være udelukket. Vi betragter ændringsforslag nr. 5 og 6 som forslag af mere teknisk karakter.

For så vidt angår lovforslag nr. L 212, forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse olieprodukter, er vi medforslagsstillere til ændringsforslag nr. 1, 2 og 4, medens vi ikke er med på ændringsforslag nr. 3, som vi imidlertid betragter som et ændringsforslag af rent teknisk karakter.

Med hensyn til lovforslag nr. L 213, forslag til lov om ændring af lov om afgift af benzin, må vi sige, at vi betragter både ændringsforslag nr. 1 og ændringsforslag nr. 2 som ændringsforslag af rent teknisk karakter.

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af gas, lovforslag nr. L 214, er jo tiltrådt af et flertal i udvalget, så dér har jeg ikke nogen bemærkninger at gøre.

Endelig er der lovforslag nr. L 215, forslag til lov om ændring af lov om afgift af charterflyvning. Dér har vi sammen med fremskridtspartiet stillet ændringsforslag nr. 1 og 2. Ændringsforslag fra regeringens side nr. 3

[Flygaard]

betrakter vi som et ændringsforslag af rent teknisk karakter.

Jeg skal i øvrigt henvise til de til de enkelte forslag gjorde bemærkninger, og jeg skal slutte med at sige, at ved afstemningen ved tredje behandling vil retsforbundet stemme imod lovforslagene nr. L 211, 212, 213 og 215, men stemme for lovforslag nr. L 214.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Jeg har bemærkninger at gøre til tre af lovforslagene.

Det første er lovforslag nr. L 211 om elafgiften. Danmarks retsforbund har stillet et ændringsforslag, der går ud på at fritage forlystelser for elafgiften, og jeg skal kun sige, at dette ændringsforslag kan jeg ikke anbefale.

Med hensyn til ændringsforslag nr. 2, stillet af venstre og konservative, skal jeg henvise til mine bemærkninger under behandlingen af momslovforslaget. Der er altså tale om en afvisning.

Ændringsforslag nr. 3 kan jeg selvfølgelig anbefale under henvisning til den tekniske udvikling. Jeg har forstået, at socialistisk folkeparti ikke mener, det er tilstrækkeligt. Jeg vil godt besvare det spørgsmål, hr. Kalnæs stillede, med, at de 75 kW selvfølgelig ikke er noget helligt tal, og jeg tror, at både energiministeren og jeg vil være parat til at gå ind i en seriøs drøftelse af de problemer, hr. Kalnæs har rejst her i dag.

De ændringsforslag, som venstre, konservative og fremskridtspartiet har stillet, og som tilsigter at fritage for og at lette afgiften for det bornholmske elselskab Østkraft, må jeg afvise. Regeringen er opmærksom på de særlige problemer, som den forhøjede elafgift vil rejse for elforsyningen på Bornholm. Regeringen anser imidlertid ikke en geografisk differentiering af afgiftssatserne for en farbar vej.

Derimod vil jeg gerne sige til hr. Svend Andersen, at regeringen er parat til at se nærmere på de høje finansieringsomkostninger, som gør sig gældende for elforsyningen på Bornholm, hvilket jo også tidligere har givet anledning til særskilte finansieringsordninger for elinvesteringer på øen, hvad hr. Svend Andersen var inde på. I den nuværende situation mener regeringen, at det vil være muligt at lempe elafgiftens virkning for

Bornholms elforsyning ved at lette afdrags- og rentevilkårene for det lån, hr. Svend Andersen refererede til, nemlig et lån fra 1971 fra Hypotekbanken. Regeringen vil derfor anmode bestyrelsen i Hypotekbanken om at godkende en nedsættelse af renten af dette lån til et niveau, der svarer til renten af udlån fra Bornholms erhvervsfond, samt en forlængelse af den afdragsfri periode med 10 år. Det spørgsmål, hr. Svend Andersen stillede mig, mener jeg, at jeg herved har svaret bekræftende på.

Så er der lovforslag nr. L 212 om olieafgiften. Der har vi jo ændringsforslaget fra venstre og konservative, som jeg tidligere har knyttet kommentarer til. Men hr. Ellemann-Jensen mener altså fortsat, at de bemærkninger, jeg har gjort, ikke er tilstrækkelige, og hr. Ellemann-Jensen kunne ikke forstå, hvorfor jeg ikke var mere positivt indstillet over for at få udvidet min handlefrihed, og hr. Ellemann-Jensen ville endda gå så vidt som til at sige, at jeg havde jo nok en eller anden ond vilje. Nu har hr. Ellemann-Jensen det med ikke altid at høre efter, hvad der bliver sagt fra denne talerstol, og det kunne da være, at han ikke havde hørt, hvad jeg sagde i første omgang om momsloven, og derfor vil jeg gerne gentage det.

For det første er der en naturlig sammenhæng mellem de to ordninger, der er tale om, altså en afhjælpning af olieafgifterne for de energitunge virksomheder og en ordning vedrørende momsen for eksportvirksomhederne. Der er altså en naturlig sammenhæng mellem disse ordninger, og derfor bør de efter min opfattelse samles i én lov. Det var det ene argument.

For det andet vil det ikke være muligt at udarbejde et sådant lovforslag til forelæggelse og vedtagelse i indeværende samling. Det ved jeg godt hr. Ellemann-Jensen vil bebrejde mig, så det behøver han ikke gå herop og sige én gang til. Hr. Ellemann-Jensen vil selvfølgelig sige: ja men det burde ministeren have overvejet langt tidligere, og det burde han være fremkommet med lovforslag om. Lad så hr. Ellemann-Jensen køre med det synspunkt. Det kan jo være en hjælp i nøden.

For det tredje kræver udarbejdelsen af forslagene en nøjere overvejelse for på den ene side at give erhvervslivet størst mulig gavn af forslagene og for på den anden side

[Ministeren for skatter og afgifter]

at sikre den lettest mulige administration for såvel erhvervslivet som toldvæsenet.

For det fjerde er det klart, at ordningernes tilrettelæggelse bør drøftes med de berørte erhvervsorganisationer.

Det, som jeg tror hr. Ellemann-Jensen hæftede sig ved i første omgang, var, at jeg sagde, at det, venstre og konservative her foreslår, er det, de ville have kaldt lovjaskeri, hvis initiativet havde været mit. Men jeg må jo vænne mig til, at hr. Ellemann-Jensen i situationen er noget frustreret. Hver eneste gang der kommer et efter hr. Ellemann-Jensens opfattelse erhvervsvenligt forslag, så generer det ham voldsomt, og han bruger en masse tid på at forklare, at det er en meget uvenlig regering over for erhvervslivet, vi har. Derfor bekommer det ham ikke vel, at der nu ligger forslag til afhjælpning af omkostningerne for erhvervslivet, men sådan er det.

Endelig er der til forslaget om forhøjelse af charterafgiften af fremskridtspartiet stillet nogle ændringsforslag, som jeg skal afvise. Nærmere begrundelse er næppe nødvendig.

Hr. Arne Melchior gjorde nogle bemærkninger om specielt venstres og konservatives stilling til ændringsforslaget om ikrafttrædelsestidspunktet. Det skal jeg ikke kommentere ud over at sige, at den argumentation, der fra hr. Ellemann-Jensens side er fremført vedrørende stort set samtlige de skattelovforslag, vi har haft til behandling i dag, har fulgt vinden, og den blæser som bekendt ikke i samme retning hver gang. Det gør hr. Ellemann-Jensens argumentation heller ikke.

Niels Anker Kofoed (V):

Jeg hører altså til de folketingsmedlemmer, der føler sig ret forpligtet over for den egn, de kommer fra. Når min kollega hr. Svend Andersen siger, at han tager mere hensyn til den overordnede økonomiske politik, så bliver jeg lidt betænkelig, for når jeg ser selve pakkens, påskeæggets virkninger på Bornholm, så synes jeg, at den har ret skæve virkninger. Vi trækker mange penge ud af dette samfund, og man skal også huske på, at dette samfund er det område, der har det laveste skattegrundlag i dette land. Men det var mere det andet, jeg sad og spekulerede på, for hvordan hr. Svend Andersen vil stemme, er hans sag, det er ikke min sag. Jeg fø-

ler mig altså forpligtet over for min egn, og jeg mener, at det er den, der har valgt én, og det er dens interesser, man skal varetage. Regeringen siger, at man ikke kan tage geografiske hensyn eller noget i den retning, man kan ikke bruge afgiftslettelser til at lave politik på. Dertil vil jeg sige, at når nu skævhederne er så urimelige, hvorfor skal man så yderligere forstærke dem ved en politisk beslutning om en ekstraafgift? Og hvad gør man så bagefter? Så siger man i nogle hensigtserklæringer, at nu skal man nok gøre noget ved det bornholmske elproblem. Jeg har været med til og oplevet diskussionen i 1971. Hvad fik man? Man fik det lån, der nu er tale om. Jeg husker også diskussionen, vi havde, da minister Ivar Nørgaard gennemførte den første afgift på 2 øre pr. kWh. Da sagde han: vi skal nok klare de bornholmske elproblemer. Hvad fik man, da vi forhandlede om kablet? Vi fik ikke nogen procentdel af beløbet. Nej, vi fik 10 mill. kr., for dermed slap staten for at yde sit bidrag, man fik det skubbet over til EF. Da mente man, at man måske kunne klare sig med en kabeludgift på 40-50 mill. kr., nu bliver det 70 mill. kr. Hvor bliver resultatet af disse hensigtserklæringer af? Indtil nu er det således, at man på Bornholm betaler 53 øre pr. kWh i grundpris, dobbelt så meget som andre steder.

Nu kommer regeringen og siger: vi har en bedre idé, vi vil lette afdragene på de lån, I fik for 10 år siden. Jeg vil gerne spørge skatteministeren, hvor meget det bliver pr. kWh. Hvor stor lettelse bliver det? Det, der får hr. Svend Andersen til at stemme for lovforslaget, er, at man nu har lovet, at man vil give lettelse på anden vis. Ved at indføre denne afgift skal vi på Bornholm altså betale dobbelt afgift i forhold til andre. Er det egnsudvikling? Er det det, man kalder retfærdighed? Jeg kalder det ikke retfærdighed. Her har man en chance for at råde bod på disse ting, således at når man følger ændringsforslaget, betaler vi det samme i moms- og energifgift som alle andre steder. Det er vi parate til, måske lidt mere. Jeg vil gerne høre skatteministeren, hvor meget den lettelse, som er regeringens tilbud til os, betyder pr. kWh.

Ellemann-Jensen (V):

[Ellemann-Jensen]

Jeg kan forstå på ministeren, at vi helt har taget fejl af ham. Normalt er ministre vældig glade for at få en sådan bemyndigelseslovgivning, der giver dem frie hænder til selv inden for ret vide rammer at tilrettelægge nogle regler, og vi andre er vel som opposition vældig betænkelige ved at lave sådan noget. Men vi har taget helt fejl af skatte- og afgiftsministeren, for han afviser nu her at blive belemret med en sådan bemyndigelseslovgivning. Det, der sker, er, at vi foreslår en udvidelse af loven, som giver ministeren lovgrundlag til at gøre lige præcis det, som han påstår han gerne vil gøre. Vi vil ikke tvinge ham til det, vi vil bare give ham handlefrihed, vi vil give ham bemyndigelse til at gøre det, han så gerne vil, men det afviser ministeren. Skulle man forstå ministeren rigtigt, som det blev sagt heroppefra før, så er det vel nærmest, fordi ministeren vil være vældig ked af på den måde at få en bemyndigelse.

Det er nu vanskeligt at tro på ministeren i den rolle, og derfor må jeg vende tilbage til min oprindelige forståelse af, hvad der ligger bag, nemlig at det er ond vilje fra ministerens side. Det kan være meget godt, at ministeren nu står her og taler om, at det vil være rimeligt at lave nogle lempeligere tilbagebetalingsregler. Vi har jo hørt ministeren sige, når der er gået en 4-5 måneder, at nu er udviklingen løbet fra de løfter, han gav på et tidligere tidspunkt, nu føler han sig ikke bundet af dem længere. Der er altså en åbenlys risiko for, at vi til efteråret skal opleve ministeren i den situation igen, at nu har tingene ændret sig, nu er han ikke længere bundet af de løfter, han tidligere har givet. Det er for at holde ministeren fast på de løfter, vi har ønsket at give ham de bemyndigelser, som er indeholdt i vores ændringsforslag.

Når ministeren siger, at nu foreligger der konkrete forslag om afhjælpning af nogle omkostninger for erhvervslivet, så må jeg spørge ministeren: hvad er det for konkrete forslag? Der foreligger i hvert fald ingen konkrete forslag om, hvad ministeren har tænkt sig vedrørende tilbagebetaling.

Og så noterer jeg med interesse, at finansministeren ikke har villet svare på spørgsmålet om, hvad han egentlig mente, da han tidligere under debatten her i dag sagde, at denne række af afgiftsforslag m. v. vil forbedre betalingsbalancen væsentligt i 1981.

Svend Andersen (S):

Det kunne fremgå af hr. Niels Anker Kofoeds bemærkninger, at han alene følte sig forpligtet over for de særlige bornholmske problemer. Hr. Niels Anker Kofoed nævner en række ting, der er til fordel for Bornholm: tilskud til kabel, tilskud til transport og andre ting, hvor jeg kan være enig med hr. Niels Anker Kofoed i, at de godt kunne have været større, men det er dog gennemført. Så vidt jeg erindrer er det ting, der er gennemført uden bistand fra hr. Niels Anker Kofoed og fra partiet venstre.

Jeg skal sige regeringen tak for det tilsagn, der er givet om det rente- og afdragsfrie lån, og med de vilkår, lånet i forvejen er givet på, betyder det reelt, at lånet er rente- og afdragsfrit i en 10-årig periode. Selv om hr. Niels Anker Kofoed siger, at jeg hellere skulle have stemt for det andet forslag, så er det dog en realitet, at der nu er givet tilsagn om dette forslag. Og så vil afstemningen jo vise, om hr. Niels Anker Kofoeds forslag kan gennemføres.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg må sige, at jeg forstår ikke skatte- og afgiftsministeren, der ikke vil tage imod en udstrakt hånd, når den kommer fra vor side, med det ønske at give ham en bemyndigelse. Det er faktisk sjældent, vi ønsker at gøre dette, men her har vi den fornødne tro på, at det vil være nyttigt at give ham den, fordi det ville komme erhvervslivet til hjælp, fordi han kunne sætte sine ting i gang hurtigere, end han kan, hvis han skal vente på at forberede en lov, der kommer til at dreje sig om mere end afgiftstilbagebetaling vedrørende de forslag, vi her har til drøftelse.

Jeg synes, at ministeren skulle tage imod det, og jeg beder ham om at tænke over det endnu en gang, for det er dog rarere med den ene fugl i hånden end de mange på taget. Jeg tror også på, at der vil komme til at gå en rum tid med at få klaret tingene af, hvor det vil komme til at gå ud over erhvervslivet, der har krav på at få den erlagte afgift hurtigere tilbage af hensyn til likviditetspresset. Af den grund ville det være nyttigt, om ministeren havde bemyndigelsen allerede nu.

Men, nu vel, tvinge ham til at tage den kan vi altså ikke. Men så skal vi til gengæld

[Hagen Hagensen]

også overveje fremover at være endnu mere karrige – hvis vi får mulighed for at være det – med at give ministeren bemyndigelser. Han er jo så ivrig efter at få pålagt afgifter, men ikke for at mildne luften for de klippede får. Det er der jo så ikke noget at gøre ved.

Må jeg – uden at skulle blande mig i drøftelsen om Bornholm – have lov til blot at bede tingets medlemmer, der jo nu næsten alle er kommet til stede, glæde sig over det lille skuespil, vi har oplevet her i eftermiddag med hr. Svend Andersens spørgsmål og det svar, ministeren gav. Hvor var det velindstuderet! Kendsgerningen er bare den, at det ikke hjælper dem, der skal bruge el på Bornholm, særlig meget. Det ændringsforslag, vi har stillet, ville fritage dem for den større afgift. Men hvor var det smukt indstuderet, og det lød vel nok godt!

Endelig om charterafgift endnu en gang: der var fra hr. Camres side tale om, at der var en virksomhed, der muligvis ville overveje at flytte ud af landet, hvis denne afgift blev lagt på. Der kan være flere grunde til, at man måske gør det, men det er dog værd at tage med i overvejelserne, også i henseende til, hvornår man vil lade afgiften træde i kraft, for at få det mere velovervejet.

Hr. Camre var inde på, at han ville sørge for, at der – hvis man flyttede ud af landet – skulle lægges afgift på ethvert transportmiddel, hvormed man drog fra dette land. Ja, det bliver jo sørgeligt, hvis vi skal sætte tiden så meget tilbage, at man skal bruge apostlenes heste for at nå frem til det feriemål, man måske gerne vil nå.

Ove Jensen (FP):

Hr. Svend Andersen oplyste, at han ikke ville være med til at sænke elprisen på Bornholm over skatterne. Dette synspunkt er jeg enig i, men det forudsætter naturligvis, at elafgifterne er ens over hele landet, og det er jo ikke tilfældet i dag. Det er en kendsgerning, at de bornholmske elforbrugere selv efter en vedtagelse af vores ændringsforslag vil komme til at betale stort set det samme i moms og afgifter som det øvrige land. En vedtagelse af vores ændringsforslag ville således skabe ligestilling imellem Bornholm og det øvrige land, hvad angår moms og afgift på elektricitet.

Men vi må naturligvis tage til efterretning, at hr. Svend Andersen mener, at de bornholmske elforbrugere ikke alene skal betale en højere elpris, men også en højere afgift end det øvrige land.

Med hensyn til hr. Arne Melchior's bemærkning om, hvad folketingsmedlemmer er bundet til at stemme for, er min kommentar, at folketingsmedlemmer alene er bundet til at stemme efter deres overbevisning. Jeg vil dog godt tilføje, at hvis folketingsmedlemmer ikke også interesserer sig for problemerne hjemme i deres eget amt, så er der næppe heller andre, der gør det.

Arne Melchior (CD):

Jeg må sige til hr. Hagen Hagensen, at han husker lidt forkert. Jeg har ikke været i TV om charterafgiften overhovedet. Det eneste, jeg har gjort, er at oplyse til en journalist fra Berlingske Tidende, der spurgte mig om vores stilling til charterafgiften, nøjagtig det samme, som jeg og andre af partiets talsmænd har sagt, da påskeforslagene blev forelagt, da VK forhandlede, da vi forhandlede, og efter at vi havde forhandling. Der har ikke været nogen ændring på noget tidspunkt. Jeg fandt det ikke særlig interessant at få det gentaget. Ligesom hr. Hagen Hagensen ville have gjort, svarede jeg høfligt på et stille spørgsmål og overlod til journalisten og avisen, hvad de ville gøre med en oplysning, som var kendt i forvejen.

Når dette er korrigeret, vil jeg gerne sige, at jeg var meget glad for hr. Hagen Hagensen's indlæg. Jeg er helt klar over, hvordan debatten kan foregå, men jeg er altså nødt til at fastslå, at det er uimodsagt og uimodsigtligt, at det konservative folkeparti og venstre i 1977 nyindførte charterafgiften i Danmark med et varsel på 3 uger, at venstre sammen med socialdemokratiet i 1979 – kære venner, det er altså kun 10 måneder siden – forhøjede charterafgiften med 75 kr. med et varsel på 2 dage fra lovens vedtagelse og 10 dage fra lovens fremsættelse. Denne gang gives der et varsel på over 2 måneder. Og så har man den dristighed at stille ændringsforslag om yderligere et halvt års varsel og påberåber sig sociale hensyn, som man altså glemte at tage eller slet ikke tog i fjor og for 3 år siden.

[Arne Melchior]

Jeg vil gerne påpege, at der må være en vis linje, selv om vinden kan blæse forskelligt, som skatte- og afgiftsministeren sagde; det skal den have lov til, og vi skal have lov til at følge med tiden, og vi skal have lov til at blive klogere. Men der må være en vis begrænsning i, hvor meget man kan kritisere andre for noget, som man nys selv har været med til at gøre.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Hr. Niels Anker Kofoed stillede mig det konkrete spørgsmål, hvad dette bidrag til lettelse af eludgifterne på Bornholm vil betyde for kilowattime-prisen. Det kan jeg selvfølgelig ikke oplyse hr. Niels Anker Kofoed om, det ved hr. Niels Anker Kofoed også udmærket. Hr. Niels Anker Kofoed ved, at det, der blev åbnet op for her, er, at de 1,5 mill. kr. pr. år, som Østkraft skulle begynde at afdrage med virkning fra 1. marts 1981, udskydes yderligere 10 år. Det er altså en kontant besparelse for Østkraft på 1,5 mill. kr. Med den viden og omhyggelighed, hr. Niels Anker Kofoed jo har studeret disse forhold, vil han måske også have en fornemmelse af, at den rentelettelse, der kan blive tale om, efter de oplysninger, jeg har, vil beløbe sig til ca. 900.000 kr. Det kan være lidt mere, men det ligger deromkring.

Hvad dette vil betyde for kilowattime-prisen er noget, der vedrører Østkrafts prispolitik, og jeg tror nok, hr. Niels Anker Kofoed ville sige, at jeg blandede mig i noget, jeg i hvert fald ikke skulle blande mig i, hvis jeg gik direkte ind i deres prispolitik. Derfor kan hr. Niels Anker Kofoed altså ikke få svar på det spørgsmål, han stillede.

Hr. Hagen Hagensen siger: jeg kan ikke forstå, at ministeren ikke tager imod den udstrakte hånd; når vi nu for en gangs skyld kommer og vil give ministeren en bemyndigelse, så vil han sandelig ikke have den. Det ærgrer mig faktisk også, hr. Hagen Hagensen. Jeg ville mægtig gerne have taget imod den udstrakte hånd, men det ville ikke være sagligt rigtigt. Det ville være forkert, og jeg har indtil flere gange forsøgt at argumentere for det synspunkt. Jeg kan kun beklage, at man ikke vil acceptere den argumentation, som efter min opfattelse er den sagligt rigtige. Hvis jeg mente, jeg på nogen måde kunne forsvare at tage imod den udstrakte hånd,

venstre og konservative her har givet mig, så ville jeg selvfølgelig have taget imod den. Men desværre er situationen den, at det kan jeg ikke forsvare.

Derfor må jeg sige til hr. Ellemann-Jensen, at det næppe kan være hans evner, det skorter på, når det drejer sig om at forstå indholdet af det, jeg har sagt, det må altså være den onde vilje, og den præcise adresse for den onde vilje bliver altså hr. Ellemann-Jensen og ikke mig.

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Hr. Ellemann-Jensen har nu to gange stillet mig spørgsmålet, hvad der lå bag mit svar til hr. Gammelgaard om en væsentlig forbedring af betalingsbalancen i kraft af de forslag, vi har til behandling her. Når jeg ikke svarede i første omgang, var det, fordi jeg ved, at hr. Ellemann-Jensen og tingets øvrige medlemmer er bekendt med tallene.

Det fremgår af budgetredigørelsens sammenfatning på side 9, at betalingsbalanceunderskuddet for 1981 er vurderet til 15,2 mia kr. Det fremgår ligeledes af Småtryk nr. 13 b, at vurderingen af betalingsbalanceunderskuddet efter gennemførelsen af de forslag, vi har til behandling, vil være 12,4 mia kr. Det vil altså i kraft af disse forslag sige en forbedring på 2,8 mia kr. Hr. Ellemann-Jensen spørger mig, om det er en væsentlig forbedring, og dertil er mit svar: ja.

(Kort bemærkning).

Niels Anker Kofoed (V):

Jeg giver hr. Hagen Hagensen ret, når han siger, at det var et fint indstuderet skuespil imellem hr. Svend Andersen og skatteministeren. Nu skal jeg lige sige, hvad konklusionen blev. Hvad er det, regeringen tilbyder? Regeringen tilbyder en lettelse i elprisen på Bornholm på under 1 øre pr. kWh, vil jeg bare sige til tingets medlemmer. Man pålægger os altså 4½ øre ekstra, og så tilbyder man en lettelse på under 1 øre. Jeg siger tak. Det var en vældig gestus fra regeringens side. Jeg var glad for, at jeg ikke troede så meget på hensigtserklæringerne. Det skal man altså være forsigtig med.

Ellemann-Jensen (V):

[Ellemann-Jensen]

Finansministeren har lige her givet folketinget en vildledende oplysning. Finansministeren har sagt, at det af Småtryk fra budgetdepartementet, nr. 13 b, fremgår, at virkningen af de forslag, der her er til behandling, skulle være, at underskuddet på betalingsbalancen bliver nedsat til 12,4 mia kr., og dette sat i forhold til budgetdepartementets tal skulle altså give en væsentlig forbedring. Men det er en ukorrekt oplysning, ministeren har givet. Det tal, ministeren henviser til fra Småtryk fra budgetdepartementet, refererer ikke til de ting, der er til behandling her, og refererer ikke til det forlig, der eksisterer mellem forligspartierne. Det refererer til noget andet og meget strammere, som indeholder en lang række yderligere økonomisk-politiske indgreb i løbet af det kommende år, altså ind i den periode, som forligsperioden omfatter. Det vil sige, at der ikke er de virkninger af forliget, som finansministeren her forsøger at give indtryk af.

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Hr. Ellemann-Jensen har lige givet folketinget en vildledende oplysning. Det er nemlig ikke korrekt, når hr. Ellemann-Jensen siger, at forudsætningen for de tal, der er indeholdt i Småtryk nr. 13 b, er en række yderligere foranstaltninger, når vi taler om 1981. Hr. Ellemann-Jensen havde haft ret, hvis vi havde talt om 1982 eller 1983. Det, jeg har svaret på, er et spørgsmål, der vedrører 1981.

(Kort bemærkning).

Svend Andersen (S):

Også hr. Niels Anker Kofoed gav folketinget en vildledende oplysning. Det blev sagt, at det, der blev givet, var mindre end 1 øre pr. kWh. Den lettelse, der gives, er på ca. 2½ mill. kr. Nu har venstre og de konservative i alle deres beregninger taget momsens med, og bruges pengene til nedsættelse af kilowattprisen, vil det betyde en tilsvarende moms-nedsættelse, alt i alt ca. 3,1 mill. kr. Det svarer til 2 øre pr. kWh, hvis beløbet bliver brugt. Hr. Niels Anker Kofoed sagde mindre end 1 øre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet. (Lovforslag nr. L 211).

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 1

forkastedes, idet 20 stemte for, 145 imod.

Ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 1

forkastedes, idet 63 stemte for, 102 imod.

Ændringsforslag nr. 3
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 65 stemte for, 100 imod.

§ 1 med den foretagne ændring, ændringsforslag nr. 5, § 2, således ændret, og ændringsforslag nr. 6 om indsættelse af en ny paragraf efter § 2

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7 om indsættelse af en ny paragraf efter § 2

forkastedes, idet 79 stemte for, 86 imod.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse olieprodukter. (Lovforslag nr. L 212).

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 63 stemte for, 102 imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 63 stemte for, 102 imod.

§ 1 og ændringsforslag nr. 3

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 1.

§ 2 med den foretagne ændring vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af benzin. (Lovforslag nr. L 213).

§ 1, ændringsforslag nr. 1, § 2, således ændret, ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 3 og § 3 i den nye affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af gas. (Lovforslag nr. L 214).

§ 1, ændringsforslag nr. 1, § 2, således ændret, og ændringsforslag nr. 2 om indsættelse af en ny paragraf efter § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik sluttelig til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om afgift af charterflyvning. (Lovforslag nr. L 215).

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 1 forkastedes, idet 39 stemte for, 124 imod.

§ 1 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 78 stemte for, 85 imod.

Ændringsforslag nr. 3 og § 2, således ændret vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb m. v. ved ændring af merværdiafgiften til 22 pct.).

(Lovforslag nr. L 203. Fremsat 6/5 80. Første behandling 9/5 80. Betænkning 22/5 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.